

DEMOS – izhodišča volilnega programa

DEMOS

– Zeleni Slovenije, Slovenska demokratična zveza, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza in Socialdemokratska zveza Slovenije –

VAM PREDLAGA OSNUTEK IZHODIŠČ VOLILNEGA PROGRAMA ZA LJUBLJANSKO OBČINO CENTER

Spoštovani ljudje iz Centra!

Kandidati, zbrani pod zastavo Demosa, si želimo od Vas mandat, s katerim se bomo lahko v naslednjem volilnem obdobju zavzemali za doseg naslednjih programskih ciljev v naši občini. Pri tem puščamo naše splošnejše in občeznane cilje ob strani, kajti mnenja smo, da nam lahko pri reševanju občinske problematike pomagajo predvsem konkretne akcije, oprte na konkretne cilje in pobude.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Zavzemali se bomo za vsakodnevno objektivno obveščanje prebivalcev Centra o zastrupljenosti zraka. V ta namen bomo terjali meritve tudi drugih škodljivih snovi, ne le SO₂, in sicer na več kritičnih točkah v občini. Vztrajali bomo tudi pri doslednem in strogem uveljavljanju alarmnih predpisov, na podlagi evropskih standardov.

Nasprotujemo vsakemu krčenju zelenih površin in samovoljnemu sekanju dreves – tako v Centru kot v sosednjih občinah.

Zahtevamo plinikacijo in toplifikacijo brez cenovnih monopolov. Enako zahtevamo namestitve filtrov na dimnikih večjih kurišč in drugih porabnikov ter uporabo tekočih goriv in/ali premoga s čimmanjšo vsebnostjo žvepla.

Zahtevamo tudi absolutno prepoved vožnje tovornjakov »naftarjev« skozi Center in prepoved parkiranja tovornjakov na javnih parkiriščih v Centru (Tivoli), dostavo pa je v ožjem središču treba omejiti na kombije.

PROMETNE ZAGATE

Ni še izdelana strokovna ocena, koliko motornih vozil občina sploh prenese. Zato nasprotujemo nedomišljeni gradnji parkirnih hiš v Centru. Kolikor so gradnje potrebne, naj se omejijo izključno na podzemne garaže s kapacitetami, ki bodo omogočile garažiranje krajanom.

Problem stoječega prometa, ki vdira od drugod, je treba reševati s strogim parkirnim redom ter visokimi in takojšnjimi mandatnimi kaznimi za kršilce. Središča mest po vsem omikanem svetu so »za promet prepustna« zgolj zaradi rigoroznih časovnih omejitev parkiranja. V ta namen bomo vztrajali pri okrepitvi komunalne redarske službe.

Kakovost mestnega prometa lahko korenito izboljšamo tudi z uvedbo tramvaja in nadstropnega avtobusa, predvsem pa z razširitvijo in zavarovanjem kolesarskega omrežja.

Od prometne policije bomo zahtevali nepopustljivost pri nadzorovanju prometa. Brezbrzičnost policije, ki tolerira grobo kršenje predpisov (vožnja skozi rdečo, izsiljevanje, vožnja po kolesarskih stezah, parkiranje na pločnikih itd. itd.) je samo znamenje časov, ki so hkrati s spoštovanjem osebnosti poteptali tudi čut za osebno odgovornost. Pešci in kolesarji so ogroženi bolj kot kdaj doslej – in temu je treba narediti konec z vsemi legalnimi sredstvi!

Vztrajali bomo, da se prometne talne oznake barvajo z barvo, ki je temu primerna, ne pa s sedanjimi, ki zebre (še posebno v kombinaciji s smogom) spreminja v samomorilske, spolzke drsalnice.

Naše ceste niso nevarne le za ljudi kot »udeležence v prometu«, ampak tudi za pljuča vseh nas. Zato zahtevamo redno izpiranje ulic in drugih javnih površin v Centru, ki bo odstranjevalo zdravju škodljive svinec, prah in druge snovi.

Pri zimskem vzdrževanju cestnišča bomo vztrajali pri pretehtani (manjši!) porabi soli.

SPLOŠNO VARSTVO OKOLJA

Zahtevamo, da vsaka hiša dobi končno svoj zabojnik za smeti, kakor nam je bilo že davno obljubljeno!

Potrebno je urediti selekcionirano zbiranje odpadkov po gospodinjstvih in podjetjih (zbirni zabojniki z namembnostjo).

Mestna uprava naj zagotovi redno vzdrževanje in oskrbovanje otroških igrišč, parkov in nasadov.

V Centru ni dovolj javnih stranišč, tista, ki so, pa so zanikro vzdrževana in predvsem premalo opazna in dostopna. K javnosti informacij sodi tudi dovolj napotil in kažipotov k javnim toaletam.

Zavzemali se bomo za oživitve kopalnišč na Ljubljani – z vsemi ukrepi, ki jih to terja.

Podpirali bomo vse ukrepe, ki bi spodbujali dodatno toplotno in zvočno izolacijo stavb.

Za reševanje vseh doslej omenjenih problemov potrebujemo neodvisno mestno službo za varstvo pred onesnaževanjem – vztrajali bomo pri njeni ustanovitvi!

OSEBNA VARNOST

Zadnji čas je, da se omeji bivanje v Centru »nedomicilnim« storilcem kaznivih dejanj, ki ogrožajo premoženje ali varnost krajanov (roparjev, tatov, vlomilcev, nasilnežev). Pri tem bomo iskali zakonske poti za izrek ukrepov, s katerimi jih bo mogoče oddaljiti.

Nujno potrebno je okrepiti javno razsvetljavo, na poteh, ki vodijo od kolodvora, pa tudi navzočnost varuhov javnega reda.

Predlagali bomo izselitev vseh vojaških objektov in morebitne vojne industrije iz Centra in prizadevali si bomo razglasiti občino za demilitarizirano cono.

Zavzemali se bomo za ustanovitev zavetišča za trpinčene ali zlorabljene žene in otroke. Skušali bomo tudi za socialno in patronažno službo doseči njun večji vpliv pri preprečevanju trpinčenja za zaprtimi vrati.

Poskrbeti bo treba tudi za zatekle in zapuščene živali ter za varstvo živali pred mučenjem.

SOCIALNI STANDARD

Terjali bomo okrepitev patronažne službe, ki bo kompetentno in vestno skrbela za ostarele, prizadete, onemogle ali bolne občane Centra.

Tako domovi starejših občanov kot otroški vrtci pa tudi šole morajo biti deležni še posebno zavzete profesionalne in humane skrbi – v ta namen bomo zagovarjali splošno pravico do karitativnih dejavnosti in ustanavljanje zasebnih vrtcev, domov in šol.

Zavzemali se bomo za odpiranje zasebne zobozdravstvene in splošnomedicinske prakse, pa tudi sorodnih praks, ki bi blažile pritisk na socialno zdravstvo.

Naš stanovanjski fond je hudo prizadet. Monopolnemu ravnanju bivših SSS in »pišmevuhovstvu« Stanovanjskega podjetja Ljubljana se je treba postaviti po robu z dopuščanjem in podpiranjem zasebnih podjetij za stanovanjsko vzdrževanje.

Potreba po podobnem konkurenčnem pritisku v trgovski branži nam narekuje sklep, da skušamo v Center privabiti kako tujo veleblagovnico, ki bi jo to zanimalo (kakor smo brali v KGM iz Celovca). V Centru bomo z veseljem pozdravili tudi kako tujo banko.

Funkcionalno oviranim ljudem je treba omogočiti boljše gibljivost (rampe, zvočni semaforji, prilagojen prostor na javnih straniščih), otrokom pa nameniti več otroških igrišč.

V občini je veliko (srednješolske mladine. Pri dodeljevanju poslovnih prostorov gostincem bomo podpirali tiste, ki bi izboljšali ponudbo cenene in zdrave tople prehrane (mlečne restavracije, brezalkoholne okrepčevalnice), pri lokalih s tkim. »hitro hrano« pa vztrajali pri evropskih standardih.

Sport in rekreacija ne moreta biti prepuščena zgolj inerciji ostankov nekdanjih birokratiziranih struktur, ampak bo treba v občino pustiti privatno iniciativo, ki bi izboljšala tovrstno ponudbo.

Ustanove (kolikor so še potrebne) je treba preseliti v suterene ali pritličja in tako sprostiti stanovanjski fond.

KULTURA IN IZROČILO

Mestno jedro in občino nasploh se bo treba zaščititi pred samovoljnimi urbanističnimi posegi (poglejte si samo stavbo SPIZ na Moše Pijadejevi ali podzemsko garažo na vogalu Cigalovete in Pražakove, pogledajte si Prešernov trg in Miklošičevo, pogledajte si načrte za tkim. Južni trg!). Zahtevali bomo tudi ustanovitev posebne preiskovalne komisije pri občinski

skupščini, ki naj raziše postopke za oddajo poslovnih prostorov in potek gradbenih posegov vsaj od leta 1988 naprej. Taista komisija naj preveri tudi smotrnost porabe prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

V središče mesta med prazniki nikakor ne sodi takšna množica branjevskih in točilniških »štantov«. Večino bomo skušali preusmeriti na primernejši prostor na tivolskem parkirišču (ki je dostopno obiskovalcem in dovolj odmaknjeno od stanovalcev) ali na Gospodarsko razstavišče.

Kolizej in Cukrarna sta poslopji velike kulturne in zgodovinske vrednosti za našo občino. Zavzemali se bomo za socialno korektno rešitev problematike, ki jo predpostavlja vsaka akcija v zvezi s tema simboloma zapuščeni in zanemarjenosti. Pri tem bomo pozorno preučili in po potrebi podprli vsako projektno pobudo v zvezi z oživiljanjem obeh hiš.

Zavzemali se bomo tudi za to, da se nekdanji nacionalizirani kulturni objekti vrnejo pravim lastnikom. To velja predvsem za poljansko cerkev, v kateri ima zdaj Viba film zastarel in neraben studio. Cerkev je res poškodovana, a smiselno bi bilo nagraditi »upravitelje« za njihovo nemarnost s tem, da bi prisvojeno obdržali, češ da je »nepopravljivo poškodovano«. Kaj si o režimu, ki ima v cerkvi filmski studio, mislijo eventualni in tako zaželeni tuji koproducenti, nam ni treba ugibati!

Da bi mestno jedro ohranilo svojo dušo, se bo treba upirati vsakršnemu volonterstvu pri »prenovah« in »dograditvah«. Zavod za spomeniško varstvo mora bdeti tudi nad detajli, ki nas, kolikor še niso uničeni, izropani in zamenjani, povezujejo z estetsko tradicijo srednje Evrope.

Splošni demonopolizaciji politike bo treba slediti tudi s preimenovanjem ulic, trgov, ploščadi, vzgojnoizobraževalnih ustanov itn.

Podprli bomo RGL (Radio glas Ljubljane) in mu pomagali pri še bolj zavestnem izražanju interesov občanov. Zavzemali se bomo za prerazporeditev sredstev, ki so zdaj namenjena tiskanju od nikogar branih »samoupravnih« glasil KS in občine, tako da bodo služila svojemu namenu bodisi prek RGL bodisi eventualnega TV programa, namenjenega našemu mestu!

»SAMOUPRAVA«

Ker menimo, da lahko o podobi, usodi in blaginji občine Center odločajo in jo predstavljajo zgolj tisti, ki bodo posledice svojih odločitev in sklepov občutili na lastni koži, vztrajamo pri domicilnem načelu glede izvolitve predsednika občine in članov občinskega izvršnega sveta. Še bolj pa se nam zdi nujno, da v Centru kot srčiki poslovnega, intimnega in razvedrilnega utripa Ljubljane stanuje tudi ljubljanski župan (ali županja). Tu če kot Ljubljančan sicer od drugod, naj se med mandatom začasno preseli v Center, v »župansko rezidenco«.

Enako pomembna se nam zdi naša odločna zahteva, da od denarja, zbranega v občini, ostane za potrebe občine veliko večji delež kot doslej – razvejana struktura Centra zahteva bistveno več denarja. Le tako se lahko nadejamo boljše prihodnosti za vse – za delovne ljudi in za brezposelne, za ostarele in za gospodinjne, za šolsko mladino in za naše najmlajše!

SPOŠTOVANI!

Kar ste prebrali, je zgolj osnutek volilnega programa. Prosimo Vas, da se udeležite zborov volilcev in nam na njih pomagate oblikovati dokončno pahljačo vseh zahtev, za katere se bomo kot predstavniki Vaših interesov zavzemali naslednja štiri leta.

POSTAVIMO SE NA NOGE – IN VZEMIMO USODO V ROKE!

Sklicatelju zbora volilcev

Kako naj poteka zbor volilcev

SKLICATELJU ZBORA VOLILCEV ZA DOLOČANJE KANDIDATOV IN LIST KANDIDATOV ZA DELEGATE SKUPŠČINE DRUŽBENOPOLITIČNIH SKUPNOSTI TER KANDIDATOV ZA PREDSEDNIKA IN ČLANE PREDSEDSTVA SR SLOVENIJE

– PREDSEDNIKU SKUPŠČINE (SVETA) KRAJEVNE SKUPNOSTI

A. Republiška volilna komisija vas obvešča, da boste v času do 16. 2. 1990 prejeli od občinske volilne komisije predloge kandidatov za delegate v zboru krajevnih skupnosti ter v družbenopolitični zbor občinske skupščine ter za Zbor občin in Družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije. V mestu Ljubljana ter na območju Obalne skupnosti občin boste prejeli tudi predloge za delegate skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti. Predsednik Republiške volilne komisije pa bo prek občinskih volilnih komisij posredoval zborom volilcev v KS predloge kandidatov za predsednika in člane Predsedstva SR Slovenije.

Določanje kandidatov na zborih volilcev je ena od oblik kandidiranja za delegate v skupščinah in za Predsedstvo SR Slovenije. Zakon omogoča še kandidiranje s predpisi (za vse zore in funkcije) ter določanje list kandidatov oziroma kandidatov za DPZ ter za Predsedstvo SR Slovenije v registriranih političnih organizacijah.

51. člen zakona o volitvah v skupščine (Uradni list SRS, št. 42/89) obvezuje predsednika skupščine KS ali drugega ustreznega organa KS (sveta ipd.) da skliče zbor volilcev najkasneje v 3 dneh po prejemu predlogov kandidatov od občinske volilne komisije, najkasneje pa do 19. 2. 1990. Zbori volilcev morajo biti v času od 20. 2. do 3. 3. 1990.

Zbor volilcev je sklepčen, če se ga udeleži najmanj 20 volilcev iz KS. V primeru, da boste sklicali več zborov volilcev na območju KS (po vaseh, zaselkih, ulicah ipd.), pa je zbor volilcev sklepčen, če je na vsakem zboru volilcev najmanj 20 volilcev. Če je na območju zbora volilcev manj kot 500 prebivalcev, pa je zbor volilcev sklepčen, če je prisotnih najmanj 10 volilcev.

Zbor volilcev vodi predsedstvo zbora, ki ga volilci izvolijo izmed sebe na predlog sklicatelja. Na začetku zbora določijo tudi zapisnikarja ter dva overitelja.

B. Zbor volilcev odloča o predlogih kandidatur in o predlaganih listah kandidatov za DPZ s tajnim glasovanjem, razen če zbor soglasno sklene drugače.

Zbor volilcev poteka in odloča po naslednjem vrstnem redu:

a) Predsedujoči prebere vse osnovne podatke za posamezne predlagane kandidate za isto funkcijo, ki jih je prejel od občinske volilne komisije. Volilci razpravljajo o predlogih in o njih glasujejo.

b) Pred začetkom glasovanja je možno na zboru volilcev še predlagati kandidate; predlogu mora biti priloženo soglasje kandidata, da sprejema kandidaturu (obrazca volitve 90 – št. 3 in 4). Če je predlagani kandidat navzoč na zboru volilcev, se lahko pismeni predlog ter izjavo kandidata kasneje priložita zapisniku.

c) Na zboru volilcev se razpravlja in glasuje po naslednjem vrstnem redu, za:

1. Zbor občin Skupščine SRS
2. Družbenopolitični zbor Skupščine SRS
3. Zbor občin mesta Ljubljana
4. Družbenopolitični zbor mesta Ljubljana
5. Zbor KS občinske skupščine
6. Družbenopolitični zbor občinske skupščine
7. Predsednika Predsedstva SR Slovenije
8. Člane Predsedstva SR Slovenije.

Na zborih volilcev, kjer določajo tudi kandidate za delegate skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti oziroma druge kandidate, naj se vrstni red ustrezno dopolni na predlog sklicatelja zbora volilcev.

e) Vsak volilec lahko podpre oziroma glasuje za več predlaganih kandidatov za isto funkcijo.

d) Če so predlagane liste kandidatov za družbenopolitični zbor skupščine, se glasuje le o listi v celoti in ne o posameznih kandidatih.

e) Izid glasovanja ugotovi delovno predsedstvo, lahko pa se na zboru volilcev izvoli tudi volilna komisija. Izid je treba objaviti že na zboru volilcev.

f) V zapisnik se vpiše vsak glas, ki ga je prejel posamezni predlagani kandidat ali lista kandidatov. Na zboru volilcev namreč ni potrebno, da bi predlog dobil npr. večino, tretjino ipd. glasov volilcev. Glasovi, ki so jih dobili posamezni kandidati oziroma liste kandidatov na vseh zborih volilcev v volilni enoti, bodo sešteti in določeni bodo vsi tisti predlagani kandidati in liste kandidatov, ki bodo na vseh zborih volilcev v volilni enoti zbrali z zakonom določeno najmanjšo podporo (za zbor KS 30 glasov, za zbor občin 100 glasov, za DPZ pa 2500 glasov ter za predsednika Predsedstva SRS 5000 glasov na območju celotne SR Slovenije).

g) Pravico glasovanja na zboru volilcev imajo samo volilci, ki imajo stalno prebivališče na območju, za katerega je bil sklican zbor volilcev. Na zboru volilcev pa so lahko prisotni tudi predlagani kandidati oziroma njihovi predstavniki, ki pred glasovanjem o predlaganih kandidatih lahko sodelujejo v razpravi o predlaganih kandidatih oziroma pod enakimi pogoji kot drugi udeleženci še dodatno predlagajo kandidate.

C. Za praktično izvedbo zborov volilcev predlagamo sklicateljem zborov volilcev, da

a) se vsem volilcem z območja, za katerega se sklicuje zbor volilcev, zagotovijo ob vstopu v prostor, kjer poteka zbor volilcev, ali ob vpisu v listo prisotnih, izročijo glasovnica;

b) se volilci vpišejo v listo prisotnih; lista prisotnih naj ima naslednje rubrike: zaporedno številko, ime in priimek, naslov ter podpis;

c) je glasovnica tako oblikovana, da bo volilec lahko vpisal še morebitni dodatni predlog na zborih volilcev (najmanj 2 mesti);

e) se ob oddaji glasovnice na podlagi liste prisotnih ugotovi, ali ima navzoči volilec pravico glasovanja.

C. Sklicatelj mora zapisnik(e) o delu zbora volilcev (ali več zborov volilcev) poslati občinski volilni komisiji v 3 dneh po opravljenem zboru volilcev. Menimo, da bi bilo primerno, če bi sklicatelj ali drugi predstavniki KS osebno dostavljali zapisnike občinskim volilnim komisijam v izogib kakršnimkoli težavam.

ZA REPUBLIŠKO VOLILNO KOMISIJO
Tajnik
MARKO GOLOBIČ, l. r.

Kandidati združene opozicije

DEMOS – združena opozicija občine Ljubljana Center predstavlja svoje kandidate za naslednje zore

Zbor občin Skupščine SR Slovenije: Brane CVELBAR, ing. strojništva, vodilni razvijalec v Inštitutu Jožef Stefan

Zbor občin v Skupščini mesta Ljubljana:

– Ljuba OGORELEC, upokojenka, diplomirana pravnica

– mag. Andrej PRELOVŠEK, dipl. ing. arh., urbanist-planer

– dr. Janez VREČKO, univerzitetni docent

– Metoda ZORČIČ, dramska igralka

Zbor krajevnih skupnosti v Skupščini občine Ljubljana Center:

Številka volilne enote in KS:

Josip Prašnikar

– dr. med. Majda KLINAR, specialistka šolske medicine

Nove Poljane

– Janja LAJEVEC, uslužbenka

Stara Ljubljana

– Alojz KASTELIC, dipl. oec.

Kolodvor

– mag. Branko GRADIŠNIK, sociolog, pisatelj, prevajalec

– Hugo ZUPAN, upokojenec

Ledina

– Štefanija KOVAČ, upokojenka, VM sestra

– Irena Virant, upokojenka

Trg osvoboditve

– Božidar FLAJSMAN, predmetni učitelj

– Marko PREPELUH, upokojenec, dipl. pravnik

Ajdovščina

– Maja DERKAČ, dipl. ekon., vodja izvoza

– Uroš GABRIJELČIČ, umetnostni zgodovinar

– Lidija PFEIFER, prof. glasbe

Gradišče

– Maja BAJŽELJ, organizator

– Pavle ERZIN, elektrotehnik

– Dunja RESNIK, pedagoška delavka

Prule

– Janja PEČEK, uslužbenka

– Slavica RAVNIK, višja med. sestra

– Iztok TORY, režiser

Stari Vodmat

– Andrej CVELBAR, študent

– Katarina-Ksenija FISTER, uslužbenka

– Franc DOBOVIČNIK, pravnik

Tabor

– Vera ALJANČIČ, dipl. pravica

– Vladimir DEŽELAN, komercialist

Poljane

– Dare BOSANČIČ, inspicient

– Edi MAJARON, glasbenik

– mag. Andrej PRELOVŠEK, urbanist-planer

– Borut TURK, upokojenec